

[Notitie ten behoeve van Hoorzitting Schunk Xycarb Technology, dd. 19 oktober 2022.](#)

1. Waardering

De SOS spreekt haar waardering uit voor de gelegenheid die haar geboden wordt om haar standpunten in zake de aan Schunk Xycarb Technology (hierna: SXT) verleende omgevingsvergunning toe te lichten.

2. B&W stemt in met de bezwaren van SOS

De SOS constateert (tot haar vreugde) dat B&W haar standpunten overgenomen heeft, nu B&W

- een berekening van de stikstofdepositie noodzakelijk acht;
- een heroverweging aankondigt van de validiteit van de toegepaste interne saldering.

In feite heeft B&W hiermee erkend dat het besluit tot verlening van de omgevingsvergunning onzorgvuldig is genomen;¹ er ontbreekt zowel een onderzoek naar de stikstofdepositie als een overweging betreffende de juridische consequenties van die (eventuele) extra stikstofbelasting op het aanpalende Natura 2000-gebied; ook, en minstens zo belangrijk, is de vraag die in de aangekondigde heroverweging van de toegepaste interne saldering besloten ligt: de vraag namelijk of een gestaakte bedrijfsactiviteit inzetbaar is ten behoeve van interne saldering.

3. Berekening van stikstofdepositie ontbreekt, c.q. is onbekend.

De extra stikstofdepositie van de vergunde activiteit is vooralsnog niet bekend.

Terecht wijst dhr. van Doornik op de verschillende factoren die in de berekening van deze depositie verdisconteerd dienen te worden: de verwarming van en activiteiten in de gebouwen alsmede de vervoersbewegingen (met “koude start”!) van en naar de activiteit door personeel, leveranciers en afnemers. Ook de stikstofdepositie als gevolg van werktuigen in de bouwfase zal meegeteld moeten worden.²

De vraag is nu of de extra stikstofdepositie, waartoe de optelsom van deze factoren leidt, significant negatieve effecten zal hebben voor het Natura 2000-gebied Sint-Pietersberg & Jekerdal.

Het hiernavolgende betoog is gebaseerd op de veronderstelling dat de activiteiten van SXT tot enige stikstofdepositie zullen leiden.

¹ Vgl: ECLI:NL:RVS:2022:1629, r.o. 8: “Het beroep van BMF en andere is gegrond. De raad heeft het plan in strijd met artikel 3:2 van de Awb niet met de vereiste zorgvuldigheid voorbereid, omdat in het stikstofonderzoek dat ten grondslag is gelegd aan het plan de stikstofdepositie als gevolg van de parkeergarage niet deugdelijk is berekend. De Afdeling zal het plan daarom vernietigen.”

² Vgl: ECLI:NL:RVS:2022:1629.

1. Betoogd wordt dat de vergunning van SXT, *zelfs bij een zeer geringe stikstofdepositie*, niet staande kan blijven tenzij (middels een passende beoordeling) de zekerheid is verkregen dat aantasting van de natuurwaarden uitgesloten is.³
2. Betoogd wordt bovendien dat intrekking van deze vergunning wel eens noodzakelijk zou kunnen zijn, wil het College aan haar verplichting voor de instandhouding van de natuurwaarden te zorgen, kunnen voldoen.

Aan de uiteenzetting van beide zojuist genoemde punten gaat de bespreking van twee preliminaire vragen vooraf:

- Wat is de thans vergunde situatie? (zie par. 4)
- Is interne saldering in het onderhavige geval überhaupt mogelijk? (par. 5)

4. Wat is thans de vergunde situatie?

Royal Haskoning noemt de activiteit van SXT milieuneutraal omdat deze onder de aan de Enci verleende vergunningen te brengen zou zijn.

³ Ook een kleine toename van stikstofdepositie kan ecologisch relevant zijn. Zie: BIJ12, *Handreiking Voortoets Stikstof* (feb. 2021): “De ABRvS hanteert dan ook als uitgangspunt dat (ook) een (geringe) toename van depositie op een met stikstof overbelast habitat significante gevolgen kan hebben. [...] Uitgangspunt in de Voortoets is voornamelijk dat iedere toename aan stikstofdepositie ten gevolge van een plan of project van meer dan 0,00 mol N/ha/jr ecologisch relevant kan zijn.” (pg. 16, 17) Zie ook: RvS:2020: 212, r.o. 6.1: “Als een plan ten opzichte van de referentiesituatie leidt tot een toename van de stikstofdepositie op reeds overbelaste stikstofgevoelige natuurwaarden in een Natura 2000-gebied, dan dienen de gevolgen van die toename voor de vaststelling van het plan te worden onderzocht. Als daaruit volgt dat significante gevolgen niet op voorhand op grond van objectieve gegevens kunnen worden uitgesloten (voortoets), dient een passende beoordeling te worden gemaakt. Het plan kan in dat geval worden vastgesteld als de raad uit de passende beoordeling de zekerheid heeft verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten.” En voorts: RvS, 22 april 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1125, r.o. 32.4: “Als een project leidt tot een toename van de stikstofdepositie op reeds overbelaste stikstofgevoelige natuurwaarden in een Natura 2000-gebied, dan dienen de gevolgen van die toename te worden onderzocht. Als daaruit volgt dat significante gevolgen niet op voorhand op grond van objectieve gegevens kunnen worden uitgesloten (voortoets), dient een passende beoordeling te worden gemaakt. De toename van stikstof staat in dat geval niet aan de verlening van een vergunning voor een project in de weg als en nadat uit de passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten (vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 20 januari 2020, ECLI:NL:RVS:2020:212); Zie ook: ECLI:NL:RVS:2022:1629, r.o. 10.4: “Als een plan ten opzichte van de referentiesituatie leidt tot een toename van de stikstofdepositie op reeds overbelaste stikstofgevoelige natuurwaarden in een Natura 2000-gebied, dan dienen de gevolgen van die toename voor de vaststelling van het plan te worden onderzocht. Als daaruit volgt dat significante gevolgen niet op voorhand op grond van objectieve gegevens kunnen worden uitgesloten (voortoets), dient een passende beoordeling te worden gemaakt. Het plan kan in dat geval worden vastgesteld als en nadat de raad uit de aldus gemaakte passende beoordeling de zekerheid heeft verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten (zie de uitspraak van 22 januari 2020, ECLI:NL:RVS:2020:212, onder 6.1).”

De SOS heeft hierbij grote twijfel. Zij vraagt zich af wat de feitelijke, planologisch legale situatie is, nu de vergunninghouder, Enci B.V. te Maastricht, eind 2020 is opgehouden te bestaan. De activiteiten (zoals mergelwinning en cementproductie), ten behoeve waarvan die vergunningen ooit verleend werden, behoren tot het verleden; de infrastructuur en installaties op het Enci-terrein (waaronder de oven) zijn ontmanteld. Zijn de vergunningen op naam van Enci B.V. Maastricht sindsdien niet van rechtswege vervallen?

Aan een natuurvergunning of milieutoestemming die is vervallen of geëxpireerd kan geen referentiesituatie worden ontleend;⁴ een dergelijke vergunning of toestemming kan dan ook niet ingezet worden ten behoeve van interne saldering.

De SOS verzoekt B&W nadrukkelijk te onderzoeken wat de thans vergunde situatie is; is er nog een deel van de ooit aan de Enci vergunde depositieruimte beschikbaar en voor interne saldering inzetbaar? Dit lijkt de SOS van niet, gezien ook de provinciale regels dienaangaande, waarover later meer.

Tabel 1.2.1 Overzicht verleende vergunningen en meldingen

Omschrijving	Activiteit	Kenmerk en datum definitieve beschikking
Revisievergunning Wabo	Het winnen van mergel en produceren van cement	3 maart 2015, kenmerk 09/8540
Milieuneutrale veranderingsvergunning	Wijzigen van de inrichtingsgrenzen	3 augustus 2017, kenmerk 2017-203019.
Melding Activiteitenbesluit	Uitbreiding kade	2015-0882 d.d. 20 juli 2015
Melding Activiteitenbesluit	Aanvoeren en toepassen grond	2015-0955 d.d. 6 juli 2015
Melding Activiteitenbesluit	Afvoer van kalksteen	2015-0968 d.d. 20 juli 2015
Vergunning Wet natuurbescherming	ENCI B.V. Vestiging Maastricht	Kenmerk: 2019/30783 d.d. 18 april 2019

Bovenstaand: de verzameling vergunningen op naam van Enci BV waaruit volgens Royal Haskoning de depositieruimte op het Enci terrein opgebouwd is. Nu de activiteiten (infrastructuur en installaties), ten behoeve waarvan deze vergunningen

⁴ Zie: ECLI:NL:RVS:2021:71, r.o 17.8: "Aan een natuurvergunning of milieutoestemming die is vervallen of geëxpireerd kan geen referentiesituatie worden ontleend. Vergelijk 9.6 van deze uitspraak (vervallen milieutoestemming) en 25.4 van de uitspraak van de Afdeling van 5 februari 2014, [ECLI:NL:RVS:2014:285](#) (geëxpireerde vergunning)." Vgl. ook: ECLI:NL:RVS:2021:1960, m.n. r.o 24.2: De Afdeling acht het in beginsel niet aanvaardbaar om in het kader van de interne saldering activiteiten mee te nemen in de referentiesituatie die al zijn beëindigd voor de gehanteerde peildatum. De Afdeling acht dit slechts aanvaardbaar op voorwaarde [dat onomstotelijk vaststaat dat de activiteit uitsluitend is beëindigd ten behoeve van de ontwikkeling die het plan mogelijk maakt](#). Dat betekent dat uit een schriftelijk stuk, zoals een koopovereenkomst, moet blijken dat de activiteit is beëindigd ten behoeve van de ontwikkeling die het plan mogelijk maakt. Het gaat daarbij om een schriftelijk stuk dat dateert uit de periode dat de activiteit werd beëindigd of daarvoor. Daarnaast moet uitgesloten zijn dat de activiteit sowieso zou zijn beëindigd voor de gehanteerde peildatum.

verleend werden, beëindigd zijn, zijn die vergunningen volgens de SOS van rechtswege vervallen.

5. Provinciale regels laten salderen niet toe.

Haskoning betoogt dat de stikstofdepositie van SXT gesaldeerd kan worden met de ooit aan de Enci en andere bedrijven (Medwaste Control Benelux en Bistrena BV) verleende vergunningen. De provinciale regelgeving laat de door Haskoning voorgestelde saldering echter niet toe, zelfs indien die vergunningen formeel nog niet vervallen zouden zijn.

Dit moge blijken uit *Beleidsregels Intern en extern salderen in Limburg*; intern salderen is volgens dit document alleen mogelijk indien de saldo-gevende activiteit niet eerder beëindigd werd:

Artikel 5 Voorwaarden intern salderen

Een activiteit mag alleen worden ingezet ten behoeve van intern salderen voor zover er een toestemming was voor de N-emissie veroorzakende activiteit in de referentiesituatie en die sindsdien onafgebroken aanwezig is geweest of nog kan zijn tot het moment van intrekking of wijziging van de toestemming, zodat hervatting van de activiteit mogelijk was zonder dat daarvoor een natuurvergunning of omgevingsvergunning, onderdeel bouwen, is vereist.

Naar het oordeel van de SOS voldoet de saldo-gevende activiteit niet aan de gestelde voorwaarde van onafgebroken aanwezigheid, daar de activiteit van de Enci in de loop der jaren afgebouwd is en eind 2020 definitief verlaten werd.⁵ De daarvoor benodigde gebouwen, infrastructuur en installaties zijn ontmanteld, zodat hervatting ook niet mogelijk is.

De SOS concludeert dan ook dat de provinciale regels in het onderhavige geval geen interne saldering toelaten.

⁵ Vgl. ook: ECLI:NL:RVS:2021:1960, m.n. r.o 24.2, waarom de Afdeling stelt het in beginsel niet aanvaardbaar te achten om in het kader van de interne saldering activiteiten mee te nemen in de referentiesituatie die al zijn beëindigd voor de gehanteerde peildatum. De Afdeling acht dit slechts aanvaardbaar op voorwaarde [dat onomstotelijk vaststaat dat de activiteit uitsluitend is beëindigd ten behoeve van de ontwikkeling die het plan mogelijk maakt](#). Dat betekent dat uit een schriftelijk stuk, zoals een koopovereenkomst, moet blijken dat de activiteit is beëindigd ten behoeve van de ontwikkeling die het plan mogelijk maakt. Het gaat daarbij om een schriftelijk stuk dat dateert uit de periode dat de activiteit werd beëindigd of daarvoor. Daarnaast moet uitgesloten zijn dat de activiteit sowieso zou zijn beëindigd voor de gehanteerde peildatum.

Wanneer interne saldering niet mogelijk is, is het College primair gehouden uitvoering te geven aan de Wnb en de Habitatrichtlijn. Ingeval de haalbaarheid van de instandhoudingsdoelstellingen onder druk staat, is – zoals de Afdeling herhaaldelijk heeft betoogd – vergunningverlening niet vanzelfsprekend, ook niet, wanneer het om een zeer geringe extra stikstofbelasting (0.01 mol/ha/jr. of meer) zou gaan.

6. Raad van State over de verplichtingen uit hoofde van art. 5.4 Wnb en art. 6 HR.

Volgens de interpretatie die de Raad van State in de zaak ‘Logtsebaan’ (ECLI:NL:RVS:2021:71) aan de samenhang van art. 5.4 Wnb en Hr.art.6 gegeven heeft, is het College *verplicht* passende maatregelen te treffen ter voorkoming van een dreigende verslechtering van de natuurwaarden. Zo stelt de Afdeling in r.o. 7.3:

“Daar waar de hoge stikstofbelasting leidt tot verslechtering van natuurwaarden zijn passende maatregelen nodig die onder meer gericht zijn op de **daling** van de stikstofdepositie in het Natura 2000-gebied. De intrekking of wijziging van natuurvergunningen voor activiteiten die bijdragen aan die verslechtering is een passende maatregel, maar zal in de regel niet de enige mogelijke passende maatregel zijn ter beperking van de stikstofdepositie.”

Al heeft het College een zekere beoordelingsruimte bij de keuze van de te treffen passende maatregelen, het *moet* volgens de Afdeling inzichtelijk maken op welke wijze het aan die beoordelingsruimte invulling gegeven heeft. Daarbij mag het College niet volstaan met vage uitspraken over mogelijk te treffen maatregelen; indien het College niet voor afwijzing van de milieuaanvraag kiest, moet het concreet aangeven met welke aantoonbaar effectieve maatregelen de noodzakelijke *daling* van de stikstofdepositie binnen een afzienbare termijn bereikt zal worden.⁶

⁶ Zie: ECLI:NL:RVS:2021:71, r.o. 7.3: “Ziet de toepassing van artikel 5.4, tweede lid, op een natuurvergunning voor een activiteit die stikstofdepositie veroorzaakt op (zwaar) overbelaste natuurwaarden die onder druk staan en dreigen te verslechteren, dan is het volgende van belang. De te hoge stikstofbelasting in Natura 2000-gebieden wordt veroorzaakt door de cumulatieve effecten van (veel) verschillende activiteiten afkomstig van verschillende bronnen. Daar waar de hoge stikstofbelasting leidt tot verslechtering van natuurwaarden zijn passende maatregelen nodig die onder meer gericht zijn op de daling van de stikstofdepositie in het Natura 2000-gebied. De intrekking of wijziging van natuurvergunningen voor activiteiten die bijdragen aan die verslechtering is een passende maatregel, maar zal in de regel niet de enige mogelijke passende maatregel zijn ter beperking van de stikstofdepositie. **Het college kan, als het niet voor de intrekking of wijziging van de natuurvergunning kiest terwijl dat wel zou kunnen, niet volstaan met de enkele constatering dat andere passende maatregelen kunnen, zullen of al worden getroffen. Het college dient inzichtelijk te maken met welke maatregelen uitvoering wordt of zal worden gegeven aan de noodzakelijke daling van stikstofdepositie binnen een afzienbare termijn.** Als er een pakket van maatregelen of een programma in uitvoering is dat gericht is op de daling van stikstofdepositie en dat zo nodig vergezeld gaat van monitoring van de uitvoering en effecten en dat voorziet in bijsturing of aanvulling indien nodig, dan kan het college daar naar verwijzen. Vergelijk 28.2 van de uitspraak van de Afdeling van

7. Toepassing van ‘Logtsebaan’ op Natura 2000-gebied Sint-Pietersberg & Jekerdal.

In het Natura 2000-gebied Sint-Pietersberg en Jekerdal is sprake van stikstof-overbelasting.

Sinds jaar en dag wordt de KDW voor het prioritaire habitatype Heischrale Graslanden (H6230)⁷ gigantisch overschreden; voor wat SXT betreft is relevanter dat zich ter weerszijden van de beoogde vestigingslocatie beschermde habitattypen (H9160A en H9160B) bevinden, waarvan de KDW eveneens overschreden wordt.

Naar verwachting zullen de KDW's waarmee thans gerekend wordt, in het najaar neerwaarts bijgesteld worden. Het gegeven dat de Nederlandse natuurgebieden in zeer slechte conditie verkeren, heeft de overheid doen besluiten tot (de invoering van) een nieuwe methodiek ter bepaling van de KDW's. De resultaten daarvan zullen – als gezegd – binnenkort gepubliceerd worden.

Voor wat de vestigingslocatie van SXT betreft is het recente rapport *Resultaten quick scan natuurdoelanalyses* (d.d. 4 mei 2022) relevant. In dit rapport staan de Eikenhaagbeukbossen op de urgentielijst van habitattypen die onder een te hoge stikstofdepositie lijden en waarvoor slechts in beperkte mate effectieve herstelmaatregelen beschikbaar zijn met het oog op het realiseren van een gunstige staat van instandhouding. Voor de habitattypen op deze lijst kan een duurzaam herstel alleen nog maar bereikt worden door een snelle, ‘urgente’ depositiereductie.

29 mei 2019 ([ECLI:NL:RVS:2019:1603](#)). Is er geen zicht op de uitvoering van andere stikstofreducerende maatregelen binnen afzienbare termijn, dan komt de intrekking of wijziging van de natuurvergunning, al dan niet in samenhang met de intrekking of wijziging van één of meer andere natuurvergunningen, nadrukkelijk in beeld, met name als die intrekking(en) of wijziging(en) wel binnen afzienbare termijn tot relevante verbetering kan of kunnen leiden.”. Zie daarnaast ook: r.o. 14.3 : “Zoals uit 7.3 volgt [kan het college als het niet voor de intrekking of wijziging van de natuurvergunning kiest terwijl dat wel zou kunnen, niet volstaan met de enkele constatering dat andere passende maatregelen kunnen, zullen of al worden getroffen. Daarvoor is nodig dat het college aannemelijk en inzichtelijk maakt met welke maatregelen uitvoering wordt of zal worden gegeven aan de noodzakelijke **daling** van stikstofdepositie](#) in het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen binnen een afzienbare termijn. Zoals de rechtbank terecht heeft overwogen dient het college daarbij de resultaten van het MAN-netwerk, die voor bepaalde meetpunten in het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen een toename van de gemiddelde jaarlijkse ammoniakconcentratie laten zien, te betrekken.” En tenslotte r.o. 13.4: “Nu echter vaststaat dat in het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen passende maatregelen nodig zijn om verslechtering van habitattypen te voorkomen en vaststaat dat de vergunde bedrijfsactiviteit zal leiden tot stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen waarvoor passende maatregelen moeten worden genomen [heeft de rechtbank terecht geoordeeld dat het college diende te beoordelen of de intrekking of wijziging van de natuurvergunning nodig is ter uitvoering van artikel 6, tweede lid, van de Habitatrictlijn.](#)”

⁷ KDW Heischrale graslanden: 857 mol/ha/jr.

Code	Naam	Mate van overschrijding	Herstelbaarheid	Urgentie daling N-depositie	Opmerkingen
7140A	Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	gering	matig	zeer urgent (<KDW 2025)	in 2025 <20% overbelast; mate van overschrijding gering (niet medium)
7140B	Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)	medium	matig	zeer urgent (<KDW 2025)	mate van overschrijding medium (niet hoog)
7230	Kalkmoerassen	medium	tamelijk goed (vgl. 6410)	urgent (<KDW 2030)	
9110	Veldbies-beukenbossen	medium	onbekend (vgl. 9120)	zeer urgent (<KDW 2025)	
9120	Beuken-eikenbossen met huilst	medium	onbekend	zeer urgent (<KDW 2025)	
9160A	Eiken-haagbeukenbossen (hogere zandgronden)	medium	tamelijk goed	urgent (<KDW 2030)	
9160B	Eiken-haagbeukenbossen (heuvelland)	medium	tamelijk goed	urgent (<KDW 2030)	

(bron: <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2022-05/Resultaten-quick-scan-programma-SN.pdf>)

In datzelfde rapport is de Sint-Pietersberg bovendien opgenomen in de lijst van aandachtsgebieden met een verontrustende staat van in standhouding.

In de “Logtsebaan” heeft de Afdeling duidelijk gemaakt dat de zorgplicht voor een goede instandhouding van de aangewezen natuurwaarden een dwingend beginsel is. Het bevoegd gezag *moet* maatregelen treffen ten einde de noodzakelijke **daling** van de stikstofdepositie te bereiken. In het licht van de verontrustende conditie van de natuurwaarden ter weerszijden van de beoogde vestigingslocatie van SXT kan het bevoegd gezag geen omgevingsvergunning verlenen, tenzij het bewezen effectieve maatregelen treft, die gemonitord zullen worden en op afzienbare termijn tot een reductie van de stikstofdepositie zullen leiden. Wanneer het bevoegd gezag – om wat voor reden dan ook – niet voor het treffen van dergelijke maatregelen kiest, komt intrekking of weigering van de vergunning uitdrukkelijk in beeld.

Deze zienswijze vindt steun in de overwegingen die de Advocaat-Generaal aan de orde heeft gesteld in de PAS-kwestie ECLI:EU:C:2018:622:

r.o.58: In geval van toepassing van artikel 6, leden 2 en 3, van de habitatrichtlijn op stikstofdepositie kan het derhalve niet de bedoeling zijn, het bestaande niveau van stikstofbelasting te handhaven of daaronder te blijven. **Uitgangspunt moeten de instandhoudingsdoelstellingen van de beschermingszone zijn, dus ten minste het behoud van de in het gebied beschermde habitattypen en soorten in de staat waarin zij zich bevonden toen artikel 6, leden 2 en 3, van toepassing werd.**

59. Voor zover deze te beschermen rijkdommen zich niet in een gunstige staat van instandhouding bevinden, heeft de instandhoudingsplicht in elk geval betrekking op het aanwezige potentieel om in de toekomst een dergelijke staat van instandhouding te bereiken. Volgens de definitie van de

gunstige staat van instandhouding in artikel 1, onder e) en i), van de habitatrichtlijn kan namelijk alleen een dergelijke staat van instandhouding waarborgen dat de betrokken habitattypen en soorten op lange termijn behouden blijven. Een niveau van stikstofbelasting waardoor het bereiken van een gunstige staat van instandhouding op lange termijn wordt verhinderd, brengt het risico met zich mee dat deze habitattypen en soorten verloren gaan. Bijgevolg zouden daardoor de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied kunnen worden aangetast.

60. De door de Raad van State genoemde omstandigheid dat de totale stikstofdepositie zal dalen, moet daarom weliswaar worden toegejuicht, maar is op zichzelf niet noodzakelijkerwijs voldoende. [Artikel 6, leden 2 en 3, van de habitatrichtlijn eist veeleer dat het niveau van belasting zo ver wordt verminderd dat op lange termijn een gunstige staat van instandhouding kan worden bereikt.](#)

[...]

63. Voorts is het waarschijnlijk ook noodzakelijk, in aanmerking te nemen in hoeverre de afzonderlijke beschermde habitats al langere tijd zijn blootgesteld aan te veel stikstofdepositie. Enerzijds zou op grond van een dergelijke depositie moeten worden aangenomen dat de staat van de habitats al in nadelige zin is gewijzigd, met name met betrekking tot de daar voorkomende plantensoorten. [Anderzijds zal daar waarschijnlijk nog sprake zijn van een overbelasting met stikstof, die eerst zal moeten worden verminderd of op een andere wijze zal moeten worden weggewerkt voordat de habitats zich conform de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied kunnen ontwikkelen. Totdat de aanwezige stikstofvoorraden zijn weggewerkt, kan het daarom nodig zijn, zelfs nog minder nieuwe stikstofdeposities toe te staan dan in de „critical loads” is bepaald.](#)

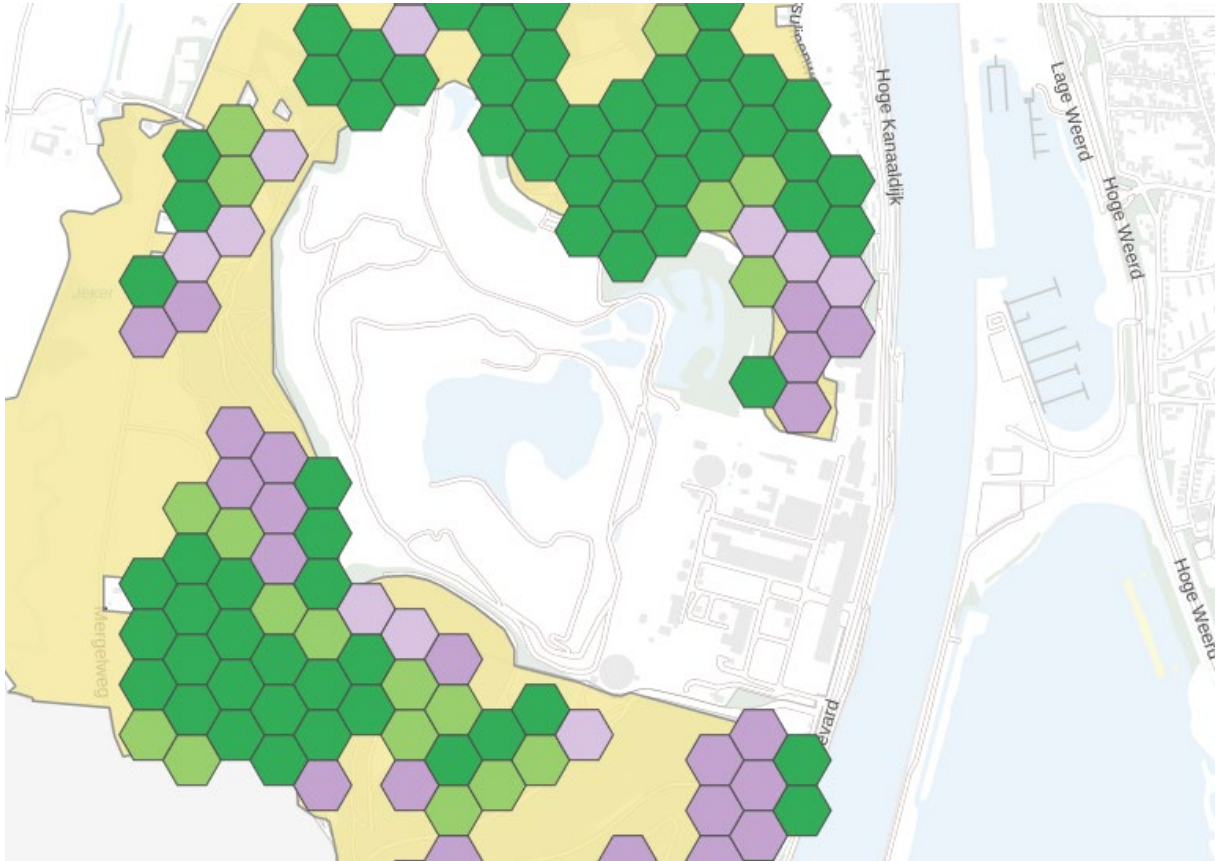
[...]

80. Het voorbeeld van de stikstofdepositie illustreert dit: het volstaat niet de stikstofdepositie met een bepaalde hoeveelheid, bijvoorbeeld 1 kg N/ha/jr, te verminderen om extra depositie in dezelfde omvang te mogen toestaan, indien de beschermde habitat als geheel nog steeds te zwaar met stikstof wordt belast. Extra depositie kan alleen worden toegestaan wanneer de totale belasting, met inbegrip van de nieuwe depositie, zo gering is dat zij de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied niet aantast.

De Advocaat-Generaal is duidelijk: bij een ongunstige staat van instandhouding van de beschermde habitattypen *moeten* passende maatregelen getroffen worden om de stikstofdepositie te reduceren tot het niveau van de KDW of lager, teneinde de in het verleden geaccumuleerde overmaat aan stikstof weg te werken.

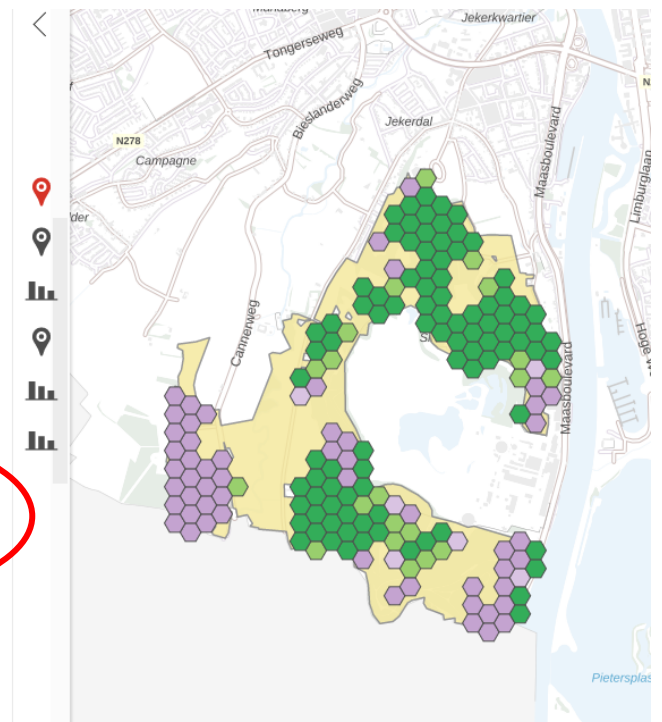
8. Cijfermatig: de stikstofdepositie volgens Aerius Monitor

Blijkens onderstaande web-opname bevinden zich paarse hexagonen in de directe nabijheid van de beoogde vestigingslocatie van SXT. De paarse kleur staat hier voor een **stikstofoverbelasting, hoger dan 70 mol/ha/jr. boven de KDW.**

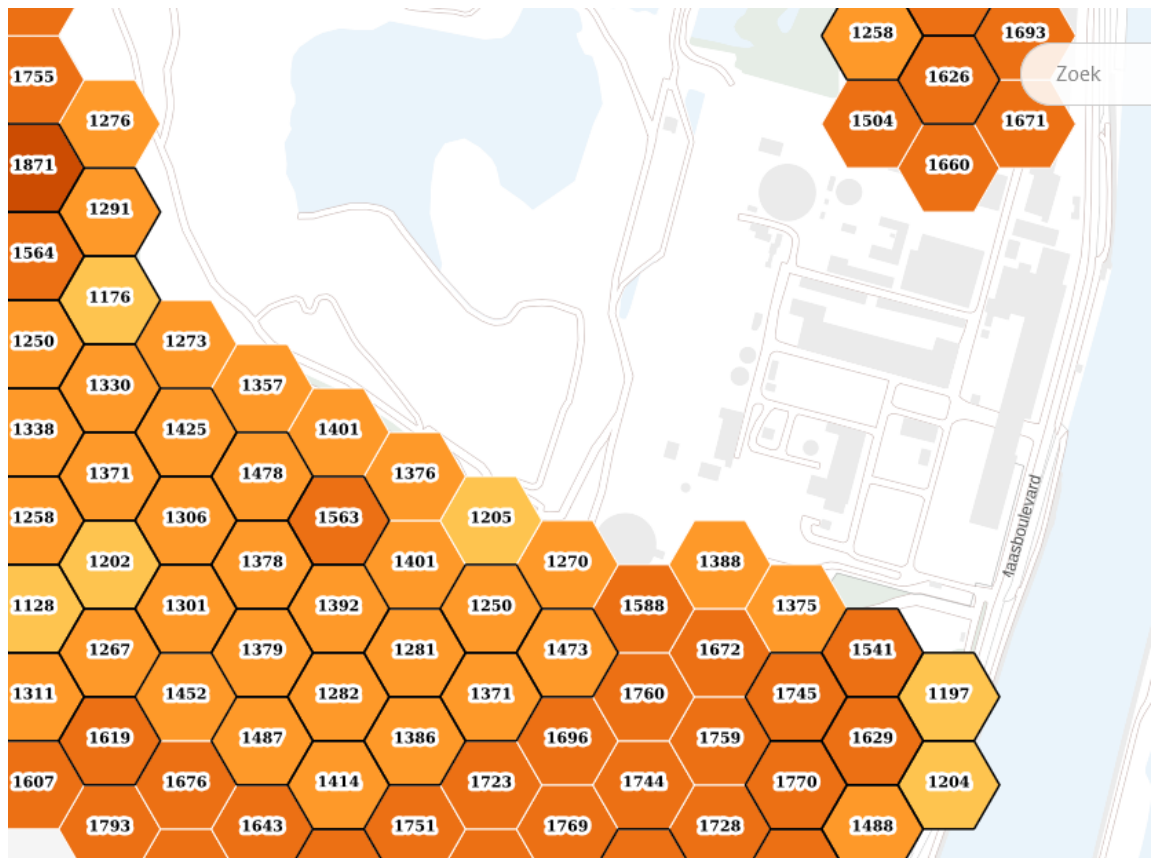

categorieën:

- Donkergroen (geen overbelasting) geeft aan welk percentage van de oppervlakte van de stikstofgevoelige natuur belast wordt met een stikstofdepositie die meer dan 70 mol/ha/jaar onder de KDW van die habitats ligt.
- Lichtgroen (naderende overbelasting) geeft aan welk percentage van de oppervlakte van de stikstofgevoelige natuur belast wordt met een stikstofdepositie tussen 0 en 70 mol/ha/jaar onder de KDW.
- Heel lichtpaars (lichte overbelasting) geeft aan welk percentage van de oppervlakte van de stikstofgevoelige natuur belast wordt met een stikstofdepositie tussen 0 en 70 mol/ha/jaar boven de KDW.
- **Lichtpaars (matige overbelasting) geeft aan welk percentage van de oppervlakte van de stikstofgevoelige natuur belast wordt met een stikstofdepositie die hoger is dan 70 mol/ha/jaar boven de KDW en lager is dan 2 maal de KDW.**
- Donkerpaars (sterke overbelasting) geeft aan welk percentage van de oppervlakte van de stikstofgevoelige natuur belast wordt met een stikstofdepositie die hoger is dan 2 maal de KDW.

De KDW voor het beschermde habitatype Eiken-haagbeukbossen ligt voor de A-variant op 1400 mol/ha/jr. en voor de B-variant op 1540 mol/ha/jr.⁸ Onderstaand overzicht laat de feitelijke stikstofload op de betreffende hexagonen zien.

9. Slotwoord

Het voorgaande wekt wellicht de indruk dat de SOS tegenstander van het initiatief van SXT zou zijn. Dat is onjuist: naar het oordeel van de SOS zouden de iconische Enci gebouwen mogelijk door een initiatief als dat van SXT voor leegstand en verloedering behoed kunnen worden.

De SOS is echter vooral een groot voorstander van het behoud van de natuurwaarden op de Sint-Pietersberg. De slechte conditie waarin deze waarden zich thans bevinden, is in de ogen van de SOS een zeer zwaarwegend argument voor terughoudendheid waar het de vergunningverlening op of aanpalend aan de Sint-Pietersberg betreft.

⁸ Vlg: Alterra rapport 1654, ISSN 1566-7197

10. Dank

De SOS dankt de toehoorders op de publieke tribune (w.o. de Millieufederatie en de Vereniging Natuurmonumenten) voor de belangstelling die zij in de behandeling van deze zaak getoond hebben.

11. Voorbehoud

Tot dusverre is de aan de SOS verstrekte informatie summier geweest. De SOS houdt zich dan ook het recht voor haar gronden van bezwaar in een later stadium uit te breiden met niet eerder genoemde argumenten.
